

øgiliga niðursetta hoyrn. Tað er ein viðfødd sjúka. Tað er tó óvist, um Benjamin Fríði hoyrði, tá hann var føddur, tí sjúkan kann hava ment seg seinni í lívinum, greiðir Birta Jacobsen frá.

Nú tað loksins eydnaðist at staðfesta hvat var galið við Benjamin Fríða Dam Jacobsen, kundu læknarnir royna ymiskar viðgerðir, ið skuldi hjálpa honum at hoyra.

– Meðan vit vóru í Danmark fingi vit hoyritól, ið Benjamin Fríði skuldi brúka. Tað tímdi hann illa at brúka, men hann vandi seg skjótt við tey. Vit hildu eisini at byrja við, at tað virkaði, men skjótt varnaðust vit, at tað var tilvildarligar reaktiónir, og ikki tað, at hann hoyrði nakað, greiðir Birta Jacobsen frá.

Eftir ætlan skuldi Benjamin Fríði Dam Jacobsen royna hoyritólini í tveir mánaðir, men longu eftir nøkrum fáum vikum var greitt, at hoyritólini ikki virkaðu sum ætlað. Sostatt mátti familjan aftur til Danmarkar.

Nýggj loysn

Eftir at royndin við hoyritólunum var miseydnað, var farið undir fyrireikingarnar at geva Benjamin Fríða Dam Jacobsen Cochlear Implant. Tað innibar, at hann skuldi leggjast undir skurð, og nakrar elektroður skuldu leggjast í innara oyra, ið síðan vórðu knýttar at tveimum lítlum boksum, ið hann skuldi bera á sær.

Í stuttum virkar viðgerin so-leiðis, at elektroðurnar senda tekin víðari til hoyrisentralin í heilanum, so at Benjamin Fríði Dam Jacobsen hoyrir.

20. november fór familjan til Danmarkar, og 2. desember varð Benjamin Fríði Dam Jacobsen lagdur undir skurð.

Langir dagar

Hóast skurðviðgerðin var 2. desember, so var tað ikki fyrr enn 20. desember, at nýggja tólið varð tendrað. Læknarnir høvdu frammanundan fyrireikað for-eldrini upp á lötuna, og ávara tey um, at tað var ómøguligt at spáa um reaktiónina hjá soninum, tá hann fór at hoyra aftur.

– Tað vóru nakrir ræðuligar langir dagar eftir skurðviðgerðina, har eg bara sat og bíðaði eftir lötuni, tá hann fór at hoyra aftur. Júst hvør reaktiónin var, um hann gjørdist glaður ella bangin, tað var líkamikið fyri meg. Eg ynski bara at síggja onkra reaktión, sigur Birta Jacobsen.

At byrja við var tó eingin reaktión, tá tólið varð tendrað, men eftir at hava skrúvað upp fyri styrkini, sást bráðliga ein reaktión, tá bankað bleiv í borðið.

– Hann hugdi upp og byrjaði at smílast. So bleiv hann eitt sindur ósikkur og smæðin, tí hann visti ikki reiðiliga hvat hendi, greiðir Birta Jacobsen frá, og leggur afturat.

– Eg kann ikki lýsa við orðum hvussu tað føldist. Eg havi altíð sagt, at tann lötan eg átti Benjamin Fríða var tann størsta í mínum lívi,

– **Tey kundu ikki siga við vissu, um Benjamin Fríði Dam Jacobsen hoyrði nakað, ella um tað var tilvild, at hann vendi sær og hugdi at skerminum**

men lötan tá hann hoyrði, kann væl samanlíknast við lötuna, tá eg fyrstu ferð fekk hann upp í armarnar.

Er meira róligur

Tríggir mánaðir eru farnir síðan, at lítlan familjan var stódd í Danmark og vónaði, at skurðviðgerðin fór at hepnast væl. Nú er familjan kom heim aftur til Føroyar, og gerandisdagurin er byrjaður aftur. Talan er tó um ein heilt annan gerandisdag, tí nú hoyrir Benjamin Fríði Dam Jacobsen tað, ið gongur fyri seg.

– Hann virkar meira róligur, og tykist at hava frið í sær sjálvum. Hann hevur altíð verið ein glaður, lítill drongur, men tað tykist, at hann er vorðin glaðari nú, sigur Birta Jacobsen.

Eftir skurðviðgerðina fekk Birta Jacobsen at vita, at sonurin helst fór at gerast lætt troysttur teir fyrstu mánaðirnar eftir skurðviðgerðina, tá hann fór at nýta nýggja sansin. Tað tykist tó ikki at vera ein trupulleiki.

– Tvørturímóti, so tykist hann at orka betri enn nakrantíð áður. Hann plagar at sova til døgurða, men er tað ikki altíð neyðugt longur. Fyrr mátti hann brúka nógva orku at lesa tað, sum hendi

rundanum seg, tí hann hoyrði einki, men nú er tað vorði so nógv lættari hjá honum, sigur Birta Jacobsen.

Sum null ár

Eftir skurðviðgerðina eru másligu førleikarnir hjá Benjamin Fríða Dam Jacobsen mentir nógv, síðan hann byrjaði at hoyra.

– Hann hevur altíð gjørt ymisk ljóð, men tey ljóðini eru broytt nú, og eru vorðin meira fjølment. Hann er farin at siga ma, ma, ma, ba, ba, ba og enntá bena, bena, bena, bena, so tað tykist sum hann lærir seg at siga Benjamin nú. Tá ið hann einki hoyrði, tá visti hann jú ikki hvussu alt ljóðaði, greiðir Birta Jacobsen frá.

At Benjamin Fríði Dam Jacobsen longu er byrjaður at læra seg tosa, hevur tó tikið familjuna eitt sindur á bóli.

– Vit fingi at vita, at nú tá hann hoyrði aftur, so var hann másliga sum eitt o ára gamalt barn, ið skuldi læra alt. Men tað eru bara tríggir mánaðir síðan, at hann hoyrði aftur, og hann roynir longu at tosa, sigur ein errin Birta Jacobsen.

Eitt øðrvísi samskipti

Fyrstu tvey árin kundi tað vera trupult at samskipta við Benjamin

Fríði Dam Jacobsen, tá hann ikki hoyrði tey mest grundleggjandi tingini.

– Hann hoyrði einki, tá eg greiddi frá, at vit fóru út at spæla, vitja ommu og abba ella busta tenn. Sovorðin vanlig ting, ið foreldur siga við børnini. Ella tá hann var um at detta, hoyrði hann ikki mína ávaring. Tað var torført, minnst Birta Jacobsen aftur á.

Men eftir, at hann hevur fingið hoyrnina aftur, og er byrjaður at siga ymisk orð, so er samskiptið millum móðir og son kollvelt.

– Eg havi altíð sagt við hann, at

Júst hvør reaktiónin var, um hann gjørdist glaður ella bangin, tað var líkamikið fyri meg. Eg ynski bara at síggja onkra reaktión

eg elski hann. Men nú veit eg, at hann hoyrir meg. Tað er ræðuliga stórt, og eg dugi ikki at lýsa tað við orðum. Eg eri spent upp á hvat framtíðin hevur at bjóða, nú hann endiliga kann fortelja mær hvat hann hugsar, hvat hann ynskir at eta og hvat hann føilir. Slík vanlig ting, ið vit taka fyri givið. At bara hoyra hann siga hey, bei og eg elski teg, sigur Birta Jacobsen.

Ein drúgv bíðitíð

Birta Jacobsen kann í dag gleðast yvir, at sonurin hevur fingið hoyrnina aftur, men samstundis, so er hon hørm um, at tað skuldi ganga so leingi áðrenn heilsuymdugleikarnir staðfestu trupulleikan.

– Hetta hevur verið ein drúgv tilgongd, har vit fleiri ferðir vóru í Oyrnadeildini og royndu at staðfesta hvat var galið. Eg hevði alla tíðina varhugan av, at okkurt var á vási. Men tað er deiligt, at tað bleiv staðfest til endans, tí tá føldi eg, at eg loksins varð hoyrd.

Sjálv heldur hon tó, at heilsuverkið kundi, og átti, at havt funnið trupulleikan skjótari.

– Tað virkar fyri mær sum, at tey tóku sær ov góða tíð. Benjamin Fríði verður trý ár um eitt hálv ár, og er tað kritiska aldursmarkið fyri børn at læra at tosa. Eg hevði ynskt, at vit fingi hjálpina fyrr, so hann var komin longri í menningini í dag. Tá hevði hann verið nógvar frustratiónir fyrriuttan, sigur Birta Jacobsen.

HALLUR@SOSIALURIN.FO

Cochlear implant

Cochlear implant er eitt elektroniskt tól, ið kann gera arbeiðið hjá einum skaddum innara oyra. Meðan hoyritól gera ljóð harðari, so ger Cochlear implant arbeiðið hjá innara oyranum, og sendir ljóðtekin til heilan.

Auditiv neuropati

Auditiv neuropati er ein sjúka har innara oyra móttækur ljóð, men ljóðini ikki verða rætt skrásett av heilanum. Eyðkennini av Auditiv neuropati kann m.a. vera vánalig hoyrn, trupulleikar at skilja talu og trupulleikar at tosa.